

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 7 sierpnia 2012 r.

RPO-709322-III/12/LN

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

**Pani
Barbara Kudrycka
Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję Panią Minister, że regulacje prawne, związane ze stopniowym podnoszeniem wieku emerytalnego, nie mają niestety charakteru kompleksowego.

I tak ustawa z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637), wydłużająca wiek emerytalny ponad 65 rok życia, nie wprowadziła niezbędnych zmian w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572). W rezultacie powstała trudna do zaakceptowania w świetle standardów konstytucyjnych państwa prawna sytuacja odnosząca się do 2014 r., kiedy dojdzie do wygaśnięcia (z mocy ustawy) stosunku pracy mianowanego nauczyciela akademickiego nieposiadającego tytułu naukowego profesora zatrudnionego w uczelni publicznej z dniem 30 września 2014 r., podczas gdy prawo do emerytury taki nauczyciel akademicki nabędzie dopiero w kwietniu 2015 r., kiedy osiągnie podwyższony wiek emerytalny wynoszący 65 lat i 6 miesięcy. Taka sytuacja spowodowana jest właśnie brakiem odpowiedniej zmiany treści przepisu art. 127 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym. Przepis ten przewiduje wygaśnięcie stosunku pracy mianowanego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na uczelni publicznej z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on sześćdziesiąty piąty rok życia, a więc nie przystaje do obowiązującej od 1 stycznia 2013 r. regulacji prawnej podwyższającej wiek emerytalny mężczyzn. W przypadku braku szybkiej interwencji ustawodawczej w kolejnych latach problem ulegnie dalszemu pogłębieniu.

Zawarta w przepisie art. 127 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym regulacja nasuwa zresztą dalsze wątpliwości konstytucyjne. Moim zdaniem brak jest racjonalnych

argumentów przemawiających za koniecznością utrzymania generalnej zasady wygasania stosunków pracy z mianowanymi nauczycielami akademickimi tylko z powodu osiągnięcia określonego wieku. Potrzeba wydłużania okresu aktywności zawodowej powinna skłaniać do poszukiwania rozwiązań bardziej elastycznych. Rozwiązanie to trudno uznać ponadto za zgodne z konstytucyjną zasadą równości, skoro przewiduje wygaśnięcie stosunku pracy z powodu wieku tylko w odniesieniu do mianowanych nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach publicznych. Regulacja ta nie dotyczy przecież wszystkich nauczycieli akademickich, w szczególności zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz w uczelniach niepublicznych. Trudno nie zauważyć, że w takich przypadkach zatrudnienie umowne daje większą stabilizację niż mianowanie. Podniesione problemy zostały dostrzeżone również w piśmiennictwie prawa pracy (por. K. Rączka, Między pracą a emeryturą Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2012 r., nr 6, s. II okładki).

Mając na uwadze pilną potrzebę usunięcia zasygnalizowanych niespójności w regulacjach prawnych ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, które mogą prowadzić do uznania ich niekonstytucyjności, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Panią Minister o zajęcie stanowiska w kwestii możliwości usunięcia powyższych mankamentów regulacji, zawartej w ustawie o szkolnictwie wyższym.

Jednocześnie z uwagi na charakter zarzutów uprzejmie informuję, że powyższe wystąpienie skierowałam również do wiadomości Pana Władysława Kosiniaka-Kamysza, Ministra Pracy i Polityki Społecznej, prosząc o ustosunkowanie się do podniesionych w wystąpieniu kwestii.

Leona Wyner-Szreuder

----- *Leona Wyner-Szreuder* -----